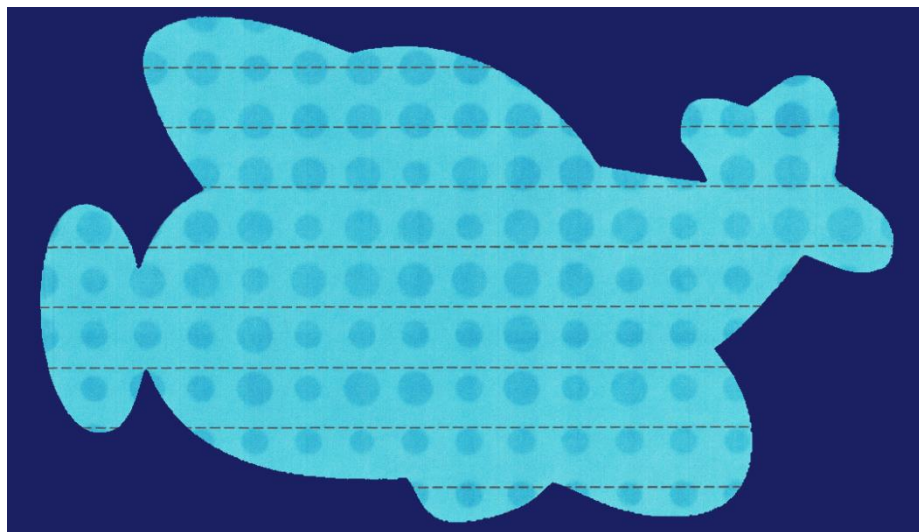

PASECZKOWE ZABAWY

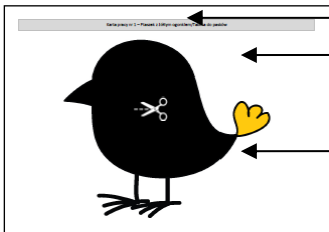
Karty pracy stymulujące, rozwijające, usprawniające
percepcję wzrokową
oraz proces widzenia u dzieci ze SPE

Renata Paździo

OPIS TECZKI TERAPEUTYCZNEJ

Publikacja **Paseczkowe zabawy** to narzędzie pracy wydane w formie teczki terapeutycznej. Teczka zawiera 40 jednostronnych kart pracy w postaci Tablicy do pasków (*Rys.1*) oraz 40 jednostronnych kart pracy w postaci Wycinanki (*Rys.2*).

Rys. 1

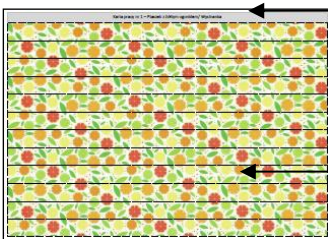

Tytuł i numer karty pracy.

Kolor biały stanowi tło do obiektu (czarny obrazek).

Tablica do pasków – obrazek (ptak) do wycięcia. Kolor czarny (ptak) stanowi obiekt do białego tła.

Rys.2

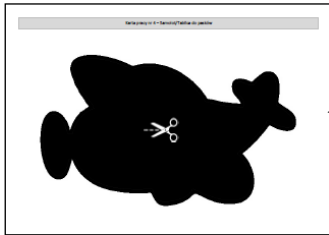
Karta pracy pt. *Wycinanka* zgodna z Kartą pracy do pasków (zawiera ten sam tytuł i numer).

Karta pracy *Wycinanka* – zawiera 12 pasków o różnorodnej kolorystyce i wzorach.

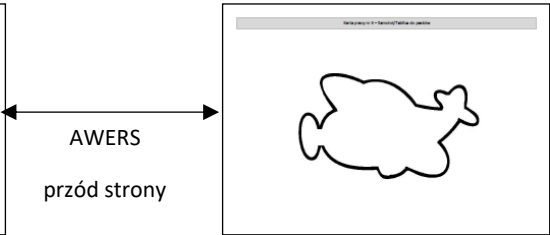
Zadanie do wykonania:

a) Należy wyciąć z karty pracy (patrz *Tablica do pasków/Rys.3*) czarny obrazek (wewnątrz). Po wycięciu zostaje biały otwór z zarysem obrazka (patrz *Rys. 4*).

Rys. 3

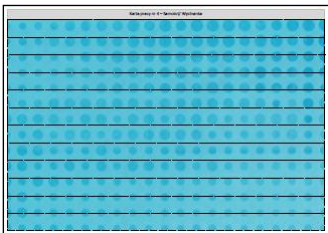

Rys. 4

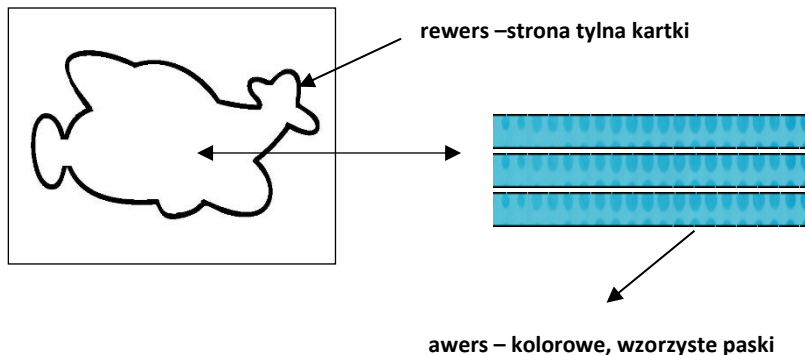
b) Należy wyciąć z Karty pracy pt. *Wycinanka – kolorowe paski* (patrz *Rys.5*). Wycinanka w tytule posiada ten sam tytuł i numer co *Tablica do pasków*.

Rys. 5

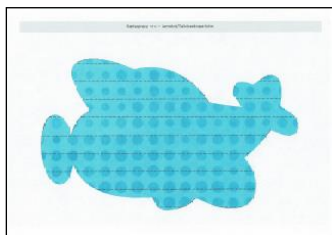

c) Wycięte paski (awers/kolorowy, wzorzysty przód paska) należy umieścić na Karcie pracy, pt. *Tablica do pasków* (biały otwór z zarysem – rewers kartki/strona tylna kartki) według własnej kolejności (patrz *Rys. 6*).

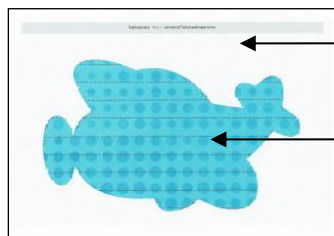
Rys. 6

W efekcie powstaje **kolorowy obrazek na białym tle**. Każdy obrazek ma **inny wzór i kolorystykę**.

Kontrast i kolorystyka pełnią **pierwszoplanową rolę** podczas pracy z kartami.

Kontrast (białe tło) pozwoli odróżnić obrazek od obiektu (kolorowy obrazek).

Kolorystyka – kolorowe, wzorzyste elementy mają na celu przyciągnąć uwagę dziecka, zaangażować dziecko do stworzenia obrazka z części (synteza wzrokowa). Kolorystyce przypada również rola emocjonalna i estetyczna.

Kontrastowy obrazek, który dziecko stworzy za pomocą wielobarwnych, wzorzystych pasków na białym tle ma wzbudzić zainteresowanie i przyciągnąć uwagę dziecka na dłuższą chwilę cyt. „Podczas skupiania uwagi na przedmiocie, w mózgu powstają nowe połączenia nerwowe - czyli dochodzi do rozwoju mózgu!”¹

II

CEL PRACY

Karty pracy zawierają ćwiczenia służące:

1) Stymulacji, rozwijaniu i usprawnianiu koordynacji okoruchowej.

Koordynacja okoruchowa związana jest „z prawidłową lokalizacją wzrokową w zakresie oko - ręka. Jej poziom wyznaczają ruchy okulomotoryczne gałek ocznych. To zdolność zharmonizowania ruchów gałek ocznych z ruchami ciała, przede wszystkim rąk i nóg.”²

2) Zwiększeniu wrażliwości na kontrast.

Kontrast - różnica między intensywnością oglądanego obiektu, a tłem „Określa się go jako widzenie czarnego obiektu na białym tle i przyjmuje za wartość maksymalną 100%. Ostrość widzenia jest gorsza, gdy poziom kontrastu spada poniżej 90%”.³

¹ Dr. Ludington-Hoe, S., „How to Have a Smarter Baby”, Bantam Books, 1985, s.74.

² B.Odowska-Szlachcic, B.Mierzejewska „Wzrok i słuch - zmysły wiodące w uczeniu się w aspekcie integracji sensorycznej”, Wydawnictwo Universalis, Gdańsk 2013, s.86.

³ Tamże s.87.

*„Mała wrażliwość na niski poziom kontrastu może być przyczyną trudności z orientacją przestrzenną, wykonywaniem precyzyjnych czynności, poruszaniem się po schodach (wchodzenie i schodzeniem) oraz po nierównym terenie, czytaniem w słabym świetle lub kolorowego druku na barwnym tle, przemieszczaniem się w złych warunkach atmosferycznych (we mgle, deszczu”.*⁴

Użyty został **kolor biały** jako **tło**. W tym przypadku służy do podkreślenia i zaakcentowania wzorzystego obrazka.

3) Stymulacji różnicowania barw (koloru).

Ćwiczenia oparte na wielobarwnych elementach, wzorach, bez wyróżniania podziału barw (barwy podstawowe, pochodne czy achromatyczne, chromatyczne, itp.), ale przy uwzględnieniu teorii barw (teorii koloru) i jej atrybutów: odcień (hue), nasycenie (saturation), jaskrawość (brightness).

4) Stymulacji, rozwijaniu i usprawnianiu syntezy wzrokowej, spostrzegania położenia przedmiotów w przestrzeni, spostrzegania figury i tła, stałości spostrzegania, spostrzegania stosunków przestrzennych⁵.

→ **Synteza wzrokowa (SW)** - to umiejętność złożenia np. obrazek „samolotu” zostanie złożony w całość z 12 kolorowych, wzorzystych paseczków.

⁴ B.Odowska-Szlachcic, B.Mierzejewska „Wzrok i słuch - zmyły wiodące w uczeniu się w aspekcie integracji sensorycznej”, Wydawnictwo Universalis, Gdańsk 2013, s.87.

⁵ W oparciu o: M. Frostig D. Horne „Wzory i obrazki - Program rozwijający percepcję wzrokową. Poziom podstawowy-(podręcznik)”, Warszawa 1989

→ **Spostrzegania położenia przedmiotów w przestrzeni (SPP)** - to spostrzeganie przedmiotów będących z tyłu, z przodu, przed, za, ponad, poniżej lub po którejś jej stronie - z prawej strony, z lewej strony.

→ **Spostrzegania figury i tła (SFT)** - mózg spośród wszystkich bodźców wzrokowych (np. wycinanka z paseczkami - rozcięte paski) dokonuje wyboru ograniczonej ich liczby - **wybieramy tylko 1 kolorowy, wzorzysty paseczek**. W tym momencie „**wybrany 1 paseczek**” staje się **figurą**, ponieważ jest w centrum naszej uwagi, a pozostałe paseczki z wycinanki są **tłem**. Za chwilę przenosimy naszą uwagę na inny **paseczek**. Teraz **ten wybrany paseczek** staje się **figurą**, a wcześniej wybrany **pasek nr 1** staje się **tłem**. Żaden paseczek nie zostanie poprawnie spostrzeżony, dopóki nie zostanie ujęty w relacji do tła.

→ **Stałości spostrzegania (SS)** - to zdolności do rozpoznawania przedmiotu jako należącego do pewnej kategorii kształtów np. rozpoznawanie trójkąta bez względu na wielkość, strukturę powierzchni, barwę, sposób prezentacji czy kąt, pod którym jest spostrzegany przez nas. Trójkąt posiada stałe właściwości: określony kształt, położenie i wielkość. Wyróżniamy stałość spostrzegania **wielkości, jakości, barwy**.

→ **Spostrzeganie stosunków przestrzennych (SSP)** - to zdolność do spostrzegania dowolnej liczby przedmiotów i spostrzegania zachodzących między przedmiotami relacji przestrzennych.

Koordinacja okoruchowa, poziom kontrastu, różnicowanie kolorów to 3 spośród 9 cech widzenia (ruchy gałek ocznych; widzenie obuoczne; konwergencja/dywergencja; akomodacja; fiksacja centralna; pole widzenia) mające wpływ na opanowanie procesu czytania i pisania.

III

GRUPA DOCELOWA

Grupę docelową stanowią dzieci, u których:

- funkcje poznawcze (percepcja wzrokowa) i proces widzenie rozwija się prawidłowo;
- funkcje poznawcze (percepcja wzrokowa) i proces widzenie jest zaburzony.

IV

ADRESAT

Publikacja przeznaczona dla specjalistów terapii pedagogicznej, pedagogów, nauczycieli kształcenia zintegrowanego, nauczycieli przedszkola oraz rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.